

GGGD

steunpunt
seksueel
geweld

NIEUWSBRIEF

23

REDACTIONEEL

PROF. DR. MR. JAN C.M. WILLEMS
LEGT UIT HOE DE 4 O'S KUNNEN
BIJDAGEN AAN DE PREVENTIE
VAN KINDERMISHANDELING
WAARONDER SEKSUEEL
MISBRUIK. DE NEDERLANDSE
OVERHEID DIENT DAARBIJ EEN
CENTRALE ROL TE VERVULLEN EN
NIET AF TE WACHTEN TOT HET
FOUT GAAT, ZO BETOOGT HIJ.
VERDER IN DE RUBRIEK
LITERATUUR EEN OPVALLEND
BOEK VAN ZITA SCHWAB; EEN
SCHERPE EN NUCHTERE
BESCHRIJVING VAN DE STROOM
VAN BESLISSINGEN DIE JE MOET
NEMEN ALS JE ONTDEKT DAT
JOUW KIND MISBRUIKT IS, EN IN
DE RUBRIEK AGENDA EEN
VOORAANKONDIGING VAN DE
WERKCONFERENTIE OVER
SLACHTOFFERS VAN LOVERBOYS.

“Nederland moet afwachtende houding loslaten”

Prof. dr. mr. Jan C.M. Willems is verbonden aan het Maastrichts Centrum voor de Rechten van de Mens aan de Universiteit van Maastricht. Daarnaast is hij bestuurslid van de Stichting RAAK (Reflectie- en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling) én is hij per 1 december vorig jaar benoemd tot bijzonder hoogleraar Rechten van het kind aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Het Steunpunt Seksueel Geweld bezocht hem op zijn werkplek aan de VU en sprak met hem over zijn strijd tegen kindermishandeling.

NEDERLAND DOET TE WEINIG

RAAK is in 2000 opgericht naar aanleiding van het proefschrift van Willems, getiteld *Wie zal de opvoeders opvoeden?* (Den Haag, 1999), over de rechten van het kind. Kindermishandeling loopt als een rode draad door zijn proefschrift heen. Belangrijkste doel van RAAK is om kindermishandeling op de politieke agenda te krijgen. “Want dat is hard nodig,” aldus Willems. “Jaarlijks worden naar schatting minimaal 50.000 kinderen mishandeld, waarvan zo’n vijftig overlijden aan de directe gevolgen ervan. Willems vindt dat aan zo’n omvangrijk en complex probleem als kindermishandeling relatief weinig gedaan wordt in Nederland. Nederland heeft wel in de wet opgenomen dat

ouders hun kinderen goed moeten opvoeden. Maar verder laat de overheid ouders, en daarmee kinderen, aan hun lot over. Zodra je oppert dat wettelijk vastgelegd zou moeten worden dat ouders hun kinderen niet mogen slaan, dan breekt de discussie los. Want dat zou in strijd zijn met het ouderlijk gezag. De overheid vindt dat zij zich daar niet mee mag bemoeien, anders krijgen we ‘staatsopvoeding.’ En dat willen we niet. In Nederland wachten we dus liever tot het fout gaat en grijpen dan pas in.”

VERDRAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

In zijn proefschrift betoogt Willems dat Nederland onvoldoende doet om de rechten van het kind te waarborgen.

Maar Nederland heeft toch het Verdrag van de Rechten van het Kind ondertekend? Willems: "Inderdaad, Nederland is partij bij het Verdrag sinds 8 maart 1995. Maar dat is pas het begin. Elk land moet daar vervolgens iets mee doen, er moet beleid op worden gemaakt! Er zijn twee artikelen in het Verdrag die ik er uit wil lichten: artikel 19 *bescherming tegen kindermishandeling* en artikel 34: *je moet als kind beschermd worden tegen seksueel misbruik*. Bij dit laatste artikel staat vermeld dat de overheid ervoor moet zorgen dat kinderen niet in aanraking komen met kinderprostitutie en kinderpornografie. Maar kinderen dienen ook *binnen het gezin* beschermd te worden tegen alle vormen van geweld, waaronder seksueel misbruik. Het onderzoek van Nel Draijer uit 1988 over seksueel misbruik van meisjes door verwanten is eigenlijk tot op heden het enige onderzoek naar de omvang van kindermishandeling. En dat onderzoek zegt genoeg over alleen al deze vorm, en alleen nog bij meisjes: 1 op de 10 meisjes is slachtoffer van seksueel misbruik! Wanneer dringt het eens tot ons door! De overheid zegt dan wel dat ouders hun kinderen goed dienen op te voeden, maar er wordt niet bij verteld wat dat vervolgens inhoudt. Het is een zware taak, die wij als gemeenschap ook zouden kunnen verlichten door bijvoorbeeld allerlei voorzieningen voorhanden te hebben." Willems vindt dat we achterlopen in vergelijking met de landen om ons heen. Zweden bijvoorbeeld heeft al in 1979 in de wet opgenomen dat een kind niet mag worden geslagen. "Ik vind dat een land als Zweden er duidelijk over nagedacht heeft. Er wordt voorlichting en informatie gegeven, publiekscampagnes georganiseerd en er

is financiële ondersteuning. Een moeder heeft daar recht op bijna twee jaar zwangerschapsverlof, er is daarna kinderopvang, en er zijn bijvoorbeeld vadergroepen, waar ook over opvoeding gepraat wordt. De overheid biedt in feite allerlei voorzieningen aan om ouders zo goed mogelijk te ondersteunen bij het opvoeden van kinderen. Ik moet er overigens wel bij zeggen dat uit onderzoek is gebleken dat deze maatregelen vooral op de 'lichtere' gevallen van mishandeling effect hebben maar niet op de zwaardere gevallen. Daar is meer voor nodig dan alleen informatie en opvoedingsgeld, zoals intensieve begeleiding of therapie. Maar het punt is dat elke vorm en gradatie van kindermishandeling gewoon niet getolereerd mag worden."

Ook ten aanzien van seksueel misbruik geldt in eerste instantie: geef ouders zoveel mogelijk informatie. Op scholen bijvoorbeeld, maar ook op de consultatiebureaus en de zwangerschapsgroepen. Geef ouders gelegenheden waar ze kunnen praten. Informeer ouders over de psychische en seksuele ontwikkeling van een kind. Vertel wat het betekent als een kind slachtoffer is van seksueel misbruik. Vertel dat kinderen, hoe jong ook, wel degelijk schade ondervinden van seksueel misbruik. Laat dat ook vertellen door ouders of anderen die dat hebben meegemaakt. Soms komen incest en andere vormen van beschadiging generaties lang in families voor. Via voorlichting kan al een deel van die transgenerationale patronen doorbroken worden." Een belangrijke taak is volgens Willems weggelegd voor

VERDRAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

Het Verdrag van de Rechten van het Kind werd op 20 november 1989 vastgesteld door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. In totaal 191 landen ratificeerden het verdrag. Dit verdrag heeft betrekking op ieder kind dat jonger is dan achttien jaar. Het verdrag verleent aan kinderen een aantal fundamentele rechten:

- Recht op gelijkheid, ongeacht ras, nationaliteit of godsdienst
- Recht op een naam, een identiteit, een nationaliteit en familiebetrekkingen
- Recht op vrijheid van meningsuiting, gedachte, geweten en godsdienst
- Recht op opvoeding, op vrije tijd en spel
- Recht op voeding en huisvesting
- Recht op gezondheid en gezondheidszorg
- Recht op lichamelijke, mentale, morele en sociale ontwikkeling
- Recht op bescherming tegen wredehanden en tegen lichamelijke of seksuele uitbuiting
- Recht op aangepaste juridische bescherming

SEKSUEEL MISBRUIK

Lang niet alle kindermishandeling vindt opzettelijk plaats maar eerder omdat ouders uit onwetendheid en machteloosheid fout handelen. Maar hoe zit het dan met seksueel misbruik? "Kijk, mijn uitgangspunt is dat opvoeden een zware taak is. Ouders zitten met een enorme verantwoordelijkheid. Als het mis gaat dan kost het de maatschappij enorm veel geld. Je moet daarom als maatschappij in deze groep investeren.

de consultatiebureaus, waar 97% van de ouders in de eerste levensjaren van hun kind een bezoek brengt. "Een enorm bereik, waar je iets mee moet doen. Ouders zouden daar nuttige informatie moeten kunnen halen. In Amsterdam-Noord zijn de eerste Ouder-Kind-Centra dit jaar geopend, waar diverse organisaties zich bezig houden met zorg rond het zeer jonge kind. Maar ik zou een stapje verder willen gaan. Maak er een medisch en opvoedkundig geheel van, waar ook

pedagogen en psychologen werken. Waar je ook terecht kan met twijfels, zorgen en relatieproblemen. Ook al is het bereik van de consultatiebureaus groot, hoe zit het met de 3% die niet komt? Daar zou direct een wijkverpleegkundige op af moeten stappen om te kijken wat er aan de hand is. Het streven moet zijn dat je 100% van de ouders bereikt. Juist die 3% zou een punt van aandacht moeten zijn.”

PREVENTIE

Willems legt vooral de nadruk op preventie. “In eerste instantie moeten wij ons richten op het voorkómen van kindermishandeling, waaronder seksueel misbruik. Mijn idee is dat een goede voorziening een risicosituatie er uitzeeft. Willems is voorstander van een aanpak van vier O’s: opvoedingsonderwijs, opvoedingsinformatie, opvoedingsgeld en opvoedingsondersteuning. “Opvoedingsonderwijs is naar mijn idee belangrijk omdat je zo jongeren op scholen bereikt vóórdat ze zelf opvoeder zijn. Wat is er in hun jeugd goed- of misgegaan? Opvoedingsinformatie geef je aan elke ouder, bijvoorbeeld op de consultatiebureaus. Opvoedingsondersteuning is bedoeld voor gezinnen waar zorgen zijn, het dreigt mis te gaan of al mis gaat. Zonodig moet dan intensieve begeleiding voorhanden zijn. En dit alles laagdrempelig. En met opvoedingsgeld bedoel ik geld dat op diverse manieren ingezet kan worden. Bijvoorbeeld om verlofvoorzieningen op te zetten of om het zwangerschapsverlof te verlengen, zodanig dat zorg en arbeid voor beide ouders beter in balans komen. Zo gek zijn mijn voorstellen toch niet. Vroeger dacht men ook: we moeten riolen aanleggen want anders worden we ziek. Nu moeten we denken: we gaan opvoedingsondersteuning bieden, anders worden er kinderen – en ouders – ziek. We moeten ons wel realiseren: de kosten lopen altijd voor de baten

uit. Onze kinderen profiteren er misschien nog niet volledig van, maar een generatie later wel.” Zou de inzet van de vier O’s er voor kunnen zorgen dat bijvoorbeeld het aantal jeugdige daders van zedendelicten minder wordt? Willems: “Dat moet, anders hebben we het niet

“De overheid zegt dat ouders hun kind goed dienen op te voeden, maar er wordt niet bij verteld wat dat inhoudt”

goed genoeg gedaan. Maar mijn uitgangspunt is dat je de vier O’s inzet omdat kinderen rechten hebben. Bij een jeugdige zedendelinquent moet je ervan uitgaan dat er iets met zo’n jongen is misgegaan. Hij is beschadigd door ouders of omgeving. Kijk daar naar. Waar is de gemeenschap tekort geschoten? Er is in het voortraject, binnen of buiten het gezin, iets mis gegaan. Kijk dan wat er te ‘repareren’ valt. De insteek is hulpverlening.”

REGEERAKKOORD

Hoe staat het er nu voor met de overheid? “RAAK heeft flink actie gevoerd om het woord kindermishandeling in het regeerakkoord te krijgen. In Balkenende I is dat gelukt. Nu, in Balkenende II, is de insteek dat ‘problemen eerder gesignaleerd dienen te worden.’ Ook al ben ik blij dat er aandacht voor is, toch zou ik een stap eerder in het traject willen zitten, namelijk hoe voorkóm je problemen. Nederland is een land van probleemdenkers. Eerst moet het kalf te dicht bij de put komen, dan gaan we aan zijn staart trekken. Toch hebben we het als RAAK positief opgevat en zo ook naar buiten gebracht. Maar we gaan er bovenop zitten.” Daarnaast heeft RAAK van de overheid subsidie gekregen om in vier regio’s in Nederland drie jaar lang bestaande voorzieningen beter aan te laten sturen en te zorgen dat ze kunnen doen wat ze moeten doen. “Er mogen geen belemmeringen zijn qua menskracht,

deskundigheid en geld. Vanuit bestaande voorzieningen willen we laten zien wat er beter kan in Nederland, en dan tot een landelijke invoering komen. Uitgangspunt is dat voorzieningen in principe voor alle ouders toegankelijk moeten zijn. We bekijken het hele traject: van nullair

(volwaardige medisch-pedagogische jeugdgezondheidszorg) tot tertiair (specialistische diagnostiek en hulpverlening).”

TOEKOMST

Het lijkt erop dat er nog veel werk aan de winkel is. Als hoogleraar Rechten van het kind geeft Willems een keuzevak ‘Children’s Rights’ waar studenten uit diverse landen op kunnen inschrijven. “In het vak stel ik de Trias Pedagogica (verhouding tussen kind, ouder en staat) centraal. Naast onderwijs zal onderzoek een belangrijk deel van mijn werk worden. Vorig jaar is het Amsterdams Centrum voor Kinderstudies opgericht waarbij verschillende hoogleraren uit diverse vakgebieden zitten. Daar zit ik ook in. We gaan nu eerst een nieuw boek over kindermishandeling samenstellen om dit onderwerp hoog op de politieke agenda te krijgen. We zullen onze aandacht richten op hoe je kinderrechten in wetgeving en beleid kunt omzetten en in de praktijk kunt brengen. Als het af is gaan we een congres organiseren, waarbij bewindslieden uitnodigd zullen worden om met wetenschappers in debat te gaan. Onze doelstelling hierbij is om te komen tot een emancipatoir kindgericht gezinsbeleid. Dit betekent dat ons systeem moet veranderen. Dat de staat niet pas moet interveniëren als het in de opvoeding mis gaat. Ik ben pas tevreden als Nederland deze afwachtende houding losgelaten heeft.”

AAN SUCCES TEN ONDER?

AFGELOPEN WEEK, EEN KLEIN BERICHTJE OP AT5: DODE TRAVESTIET IN BOSJES GEVONDEN. IK HOOR DE NIEUWSLEZER ZEGGEN DAT HET GAAT OM EEN PROSTITUEE DIE GEVONDEN IS IN DE BOSJES, VLAKBIJ DE TIPPELZONE AAN DE THEEMSWEG. LATER VERNEEM IK DAT DIT VLAKBIJ EEN PARKEERTERRAIN IS, VOLGENS HULPVERLENERS UIT DE HUISKAMER OOK WEL EEN BEKENDE AFWERKPLEK BUITEN DE ZONE. ZIJ VERONDERSTELLEN DAN OOK DAT HIJ AAN HET WERK WAS. SECTIE WIJST UIT DAT HIJ VERMOORD IS. EEN KLEIN BERICHTJE DAT VEEL MENSEN WAARSCHIJNLIJK SCHOUDEROPHALEND VOOR KENNISGEVING AANNEMEN. BIJ MIJ (EN WAAROM NIET BIJ DE NORMAAL ZO HONGERIGE MEDIA?) ROEPT HET BERICHT ECHTER VEEL VRAGEN OP. WANT WAAROM IS HIJ GEVONDEN VLAKBIJ DE TIPPELZONE? WAAROM WERKTE HIJ NIET, NET ZOALS ZOVEEL TRAVESTIETEN, OP DE ZONE? AL SNEL HOOR IK DAT HIJ TWEE AVONDEN DAARVOOR WAS WEGGESTUURD OP DE TIPPELZONE, DOOR DE POLITIE. REDEN: ILLEGAAL VERBLIJF IN NEDERLAND. DE TIPPELZONE IS EEN DILEMMA WAAR DE GEMEENTE MEE WORSTELT. OPENHOUDEN OF SLUITEN? DE PARTIJEN BINNEN DE GEMEENTE ZIJN VERDEELD. TOCH ZAL BINNENKORT DE BESLISSING MOETEN VALLen. DE TIPPELZONE HEEFT JARENLANG GOED GEFUNCTIONEERD. ECHTER, (TE) VEEL MIGRANTENPROSTITUEES HEBBEN DE LAATSTE TIJD HUN TOEVLUCHT GENOMEN TOT DE TIPPELZONE, OMDAT HIER, IN TEGENSTELLING TOT DE CLUBS EN RAAMBORDELEN, LANGE TIJD EEN GEDOOGBELEID HEERSTE. DE ZONE RAAKTE OVERVOL EN ER ONTSTOND EEN ONHOUDBARE SITUATIE. RONDUIT GEVAARLIJK, ZOWEL VOOR DE PROSTITUEES ZELF ALS VOOR DE HULPVERLENERS IN DE HUISKAMER. HET IS NAAR MIJN IDEE GOED DAT EEN AANTAL MAATREGELen IS VOORGESTELD EN INGEVOERD OM DE SITUATIE BEHEERSBAAR TE MAKEN. TOCH TWIJFEL IK OVER EEN VAN DIE MAATREGELen: REGELMATIGE CONTROLES OP IDENTITEIT VAN PROSTITUEES, OM ZO ILLEGALen ERUIT TE KUNNEN HALen. WANT DE KANS IS GROOT DAT ILLEGALen HUN HEIL ELDERS ZOEKEN, WAAR DE GEMEENTE GEEN GREEP MEER OP HEEFT.

LATEN WE WEL WEZEN: DE TIPPELZONE WAS EN IS EEN GOED IDEE. EEN OVERZICHTELIJK GEHEEL, WAARBIJ HULPVERLENING AANWEZIG IS, VOORLICHTING GEGEVEN WORDT, ARTSEN AANWEZIG ZIJN EN WAAR POLITIE EEN OOGJE IN HET ZEIL HOUDT. KORTOM, DE TIPPELZONE IS OP DEZE MANIER EEN VEILIGE PLEK VOOR PROSTITUEES OM TE WERKEN. DAT DE TIPPELZONE AAN HAAR EIGEN SUCCES TEN ONDER DREIGT TE GAAN IS TRAGISCH. MEER DAN 100 PROSTITUEES EN RUIM 1000 AUTO'S OP EEN AVOND KAN DE ZONE EENVOUDIG NIET AAN, ZOVEEL IS DUIDELIJK. MAAR MET INGEVOERDE MAATREGELen DIE NAAR MIJN MENING ZORGEn VOOR EEN TE STRAKKE CONTROLE DREIGT ER EVENEENS EEN GEVAARLIJKE SITUATIE TE ONTSTAAN. PROSTITUEES ZULLen HUN TOEVLUCHT ZOEKEN IN ANDERE VORMEN VAN PROSTITUTIE (DENK AAN ESCORT) EN OP ANDERE PLEKKEN (SOMS NIET EENS ZO VER VAN DE ZONE, KIJK NAAR DE TRAVESTIET) WAAR NIEMAND GREEP OP HEEFT. IK HOOP DAN OOK DAT DE GEMEENTE KIEST VOOR ARGUMENTEN VAN HUMANITAIRE AARD EN BESLUIT TOT OPENHOUDEN VAN DE TIPPELZONE. MET *GEPASTE* MAATREGELen DIE ERVOOR ZORGEn DAT DE VEILIGHEID GEGARANDEERD WORDT. ZODAT EEN TRAGISCHE GEBEURTENIS ZOALS BOVENGENOEMDE PROSTITUEE IS OVERKOMEN VOORTAAN WELLICHT VOORKOMEN KAN WORDEN.

SIMONE TIMMAN

**Simone Timman is beleidsmedewerkster bij
het Steunpunt Seksueel Geweld Amsterdam.**

PUBLICATIES

SEKSUEEL GEWELD

Jeen van Beek en Bert Wolf, *Groepsmaatschappelijk werk voor mannen met seksueel geweld ervaringen*. Stichting Ambulante Fiom, 2003, ISBN 90 72137 38 8. De Fiom heeft een werkboek samengesteld voor hulpverleners die werken met mannen die in hun jeugd seksueel misbruikt zijn. Bij het werkboek hoort ook een Cd-rom met hierop oefeningen, werkopdrachten en indelingen van de bijeenkomsten. Meer informatie op www.fiom.nl

SEKSUEEL MISBRUIK

Zita F. Schwab, *Beide benen op de grond. Keuzes maken na een zedendelict*. Capelle aan den IJssel, Uitgeverij Schwab, 2002, ISBN 90 807251 1 0. Zita Schwab heeft het boek geschreven naar aanleiding van het bekend worden van het seksueel misbruik van haar dochter in 1997, toen net 10 jaar. Het boek bevat praktische tips op allerlei gebieden. Te koop bij de boekhandel voor € 19,50.

PROSTITUTIE

M. Goderie, F. Spierings en S. ter Woerds, *Illegaliteit, onvrijwilligheid en minderjarigheid in de prostitutie een jaar na de opheffing van het bordeelverbod*. Utrecht/Den Haag, Verwey-Jonker Instituut/WODC, ministerie van Justitie, juli 2002. 110 pag.

Dit rapport betreft een onderzoek naar onvrijwillige prostitutie, prostitutie door minderjarigen en illegale prostitutie, en de mogelijke verschuiving van problemen door de opheffing van het bordeelverbod sinds 1 oktober 2000. Te bestellen bij het Verwey-Jonker Instituut, T: 030 2300 799 of E: secr@verwey-jonker.nl

Bureau Terpstra & Van Dijke in opdracht van Vrouwenopvang Fryslân, *Expertisecentrum Jeugdprostitutie. Wenselijkheid en positionering*. Leeuwarden, Stichting Vrouwenopvang Fryslân, 2003. Door de vele verzoeken om informatie en voorlichting staan de opvang en hulpverlening van Asja (opvangvoorziening voor meiden t/m 23 jaar die in de prostitutie beland zijn en daar uit willen) onder druk. Verslag van het onderzoek naar de behoefte aan een landelijk Expertisecentrum Jeugdprostitutie, inclusief een informatie-, advies- en meldpunt, en hoe dat precies ingevuld zou moeten worden. Te bestellen bij Vrouwenopvang Fryslân, T: 058 213 0384

MENSENHANDEL

Heleen Driessen, *Van Oost naar West, thuis best?* Amsterdam, Hogeschool van Amsterdam, 2002. Een onderzoek naar potentiële slachtoffers van mensenhandel uit Centraal- en Oost Europa op de Tappelzone Theemsweg in Amsterdam. Aan te vragen bij Bureau Voorlichting van de Regiopolitie Amsterdam-Amstelland, T: 020 5593680

ZWANGERSCHAP

N. van Son-Schoones, B. Ensink, M. Akkermans, *Zwangerschap ten gevolge van seksueel geweld. Een pilot-studie bij hulpverleners*. Delft, Eburon. 2003. Naar schatting 20.000 vrouwen tussen de 15 en 45 jaar in Nederland zijn zwanger (geweest) of zullen het nog worden als gevolg van gedwongen seksueel contact. Uit onderzoek van de Rutgers Nisso Groep blijkt dat hulpverleners onvoldoende in staat zijn om hen te helpen. Deskundigheidsbevordering, ontwikkeling van beleid en protocollen, alsmede aanpassing van voorlichting gericht op risicogroepen is dringend noodzakelijk. Dit onderzoeksrapport is te bestellen bij de Rutgers Nisso Groep, T: 030 2313431

ZEDENALMANAK

Het ministerie van Justitie heeft een vernieuwde versie van de Zedenalmanak uitgebracht. Deze tweede druk, die de versie uit 1997 vervangt, wordt alleen als download aangeboden. Het gaat om de eerste vier delen van de Zedenalmanak, met als onderwerpen achtergrond, hulp en bijstand, wetten en regels en juridische wegen. Deel vijf, waarin onder andere de adressenlijst van organisaties is opgenomen, zal later worden toegevoegd. De Zedenalmanak is te downloaden als pdf bestand via www.seksueelkindermisbruik.nl

WETENSWAARDIGHEDEN

KORRELATIE

Dinsdag 10 juni jongstleden werd bekend dat Stichting Korrelatie na bijna veertig jaar dreigt op te houden te bestaan. De telefonische hulp- en adviesorganisatie zal per 1 januari 2004 haar lijnen sluiten, als een groot deel van de subsidie stopgezet wordt.

EN NU IK...!

En nu ik...! is een samenwerkingsverband van Vrouwenopvang Amsterdam, Algemeen Maatschappelijk Werk regio Oud-West, Bureau Jeugdzorg Amsterdam, Mentrum Jeugd, Raad voor de Kinderbescherming en Stadsdeel Westerpark. Het is een project waarin een ambulante, laagdrempelige, eerstelijns groepsaanbod wordt ontwikkeld voor kinderen van 7-11 jaar die getuige zijn geweest van huiselijk geweld. De eerste groep start 20 augustus 2003. Een aanmeldingsformulier kan men downloaden via www.vrouwenopvang-ams.nl of aangevraagd via onderstaand telefoonnummer. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de projectleider Mariska van den Corput, stafmedewerker Preventie Vrouwenopvang Amsterdam, T: 020 521 0150.

SITE

WWW.LOVER-BOY.NL

Deze website is een onderdeel van het Zwolse Loverboyproject. Doelstelling van het loverboyproject is om ten behoeve van de hulpverlening en het strafrechtelijk onderzoek informatie uit te wisselen over slachtoffers en verdachten van loverboypraktijken. Dit maakt onderdeel uit van een ketenaanpak, die vooral gericht is op het bieden van zorg aan slachtoffers alsmede het voorkomen dat meiden hierin terechtkomen. Daarnaast geeft men voorlichting aan meiden uit risicogroepen en intermediairs, en is er een Centraal Meldpunt waar slachtoffers naar kunnen bellen voor informatie, advies en doorverwijzing zodat alle meldingen op één punt vastgelegd worden en kunnen worden onderzocht. T: 038 426 8343

COLOFON

Nieuwsbrief nr 23,
juli 2003
verschijnt 3 maal per jaar,
oplage: 500

Uitgave

Steunpunt Seksueel Geweld
Amsterdam

Redactie

Vera Schüller,
Marianne van Staa,
Simone Timman,
Marjolein Leguijt.

DTP

Yusuf Kho vormgevers IA BNO
Amsterdam

Verspreiding

gratis onder hulpverleners in
Amsterdam e.o.. Gebruik van
teksten en artikelen uit de
nieuwsbrief met bronvermelding is
toegestaan.

Bel voor extra nummers:

Steunpunt Seksueel Geweld

T: 020 555 5227

F: 020 555 5696

E: ssga@gggd.amsterdam.nl
www.gggd.amsterdam.nl

AGENDA

OKTOBER '03

Op donderdag 23 oktober 2003 organiseert het Steunpunt Seksueel Geweld de werkconferentie "*..en toch geloof ik dat hij van mij houdt... Preventie, opvang en hulpverlening aan slachtoffers van loverboys*" in Aristo te Amsterdam. Meer informatie bij Simone Timman of Vera Schüller, Steunpunt Seksueel Geweld,
T: 020 555 5227 of
E: ssga@gggd.amsterdam.nl

NAJAAR '03

De Praktijk voor Bewegings-psychotherapie biedt in samenwerking met de afdeling na- en bijscholing van de CALO Hogeschool Windesheim te Zwolle de trainingen *Posttraumatische Stress Stoornis: een lichaams- en bewegingsgerichte benadering en Psychomotorische therapie en seksualiteit*. Meer informatie I. Hornstra,
T: 038 469 9518 of
E: i.hornstra@windesheim.nl